

Årsberetning fra styret 2021

Styret i Hurum historielag har i 2021 bestått av leder Sigmund Stokke, nestleder Per Otto Andersen, sekretær Stein Erik Haugbro, kasserer Aslaug Nora Ask, styremedlem Arne Hjorth, vara Kirsti Trollsås Rødby og Tor Harald Lunder.

Ved årsskifte hadde vi 438 medlemmer.

Vi har hatt 7 styremøter, 5 digitalt p.g.a. Korona. Vi har behandlet 39 saker.

I januar 2021 la historielaget ut på Facebook og hjemmesiden tilbud på eldre årganger av årbøker. Det har aldri blitt solgt så mange årbøker på et år før, så dette innbrakte mange kroner i kassa.

På Sætre Gård i september holdt Håvard Kilhavn fra historielaget et foredrag om Farvelbakken som ble meget godt mottatt av publikum og historielaget fikk også arrangert høstmøte med salg av den nye årboka i oktober på Tofte Ungdomsskole.

3 turer innlands fikk historielaget gjennomført i år. Dagsturen i sommer gikk til Søsterkirkene og Kistefos og neste tur gikk Mjøsa rundt med overnatting på Hamar. For første gang ble det arrangert en julebordstur til Oset Høyfjellshotell som ble meget vellykket.

På vår Hjemmeside kan dere lese mere om turene.

Ellers har historielaget som mål å få montert opp skiltene langs Sandstien i løpet av våren 2022.

En takk til 31 grasrotgivere, for det innbrakte kr. 11.559,- i kassa fra Norsk Tipping.

Historielaget vil også få takke for pengegaven fra Per Johan Møyen på kr. 4.000,- .

En stor takk til alle som støtter foreningen vår med dugnader, og alle som kjøper årbøker og medlemmer som betaler medlemsavgiften slik at Hurum Historielag kan fortsette å ta vare på historien vår.

Hilsen leder

Sigmund Stokke

12/1-2022

ÅRSRAPPORT FRA BYGDEMUSEUMET 2021

Året for gutta på låven har vært preget at pandemien. Alle er blitt vaksinert og vi har holdt oss til smittereglene.

Vi har vært kreative for å unngå smittespredning. Vi har oppholdt oss ute i frisk luft og har i stedet reist rundt på Hurum og oppsøkt historiske steder. Det var forbud mot å møte opp på låven i verste tiden.

Vi begynte med å besøke sirkelgravene på Holtvedt og så på fornminnene der i begynnelsen av april. Uka etter besøkte vi vikinggravene på Grønnsletta. Hvor vi fikk se noen flotte bautasteiner. Påfølgende uke besøkte vi vikinggravene som ligger ved Ramvik gård. Et stort felt med mange gravhauger.

Uka etter besøkte vi Slottet på Storsand hvor vi fikk se hvordan man holdt på med arkeologiske utgravninger av gamle bygninger. Nede i gravfeltet kunne man finne gamle gjenstander og deler av kritt Piper, glass, spiker ol. Vi besøkte også det gamle fortet nede på Nesset med gamle kanonstillinger og en orograf. Dette med tanke for å forsvare innsjøen til hovedstaden på 1800 tallet.

Det som vi kanskje opplevde sterkest av turene vi gjorde var turen opp til Minnelunden for flyulykken 1949 på Storsandtoppen. Vi gjorde en god innsats der og fikk ryddet bort noen trær som hadde falt ned rundt minnesteidet.

I sommer tross pandemiåret har vi hatt tre vellykkede åpne dager. Masse besøk og godt vaffelsalg. Vi har hatt foredrag av Håvard Kilhavn for fulle hus om retterstedet på Farvellbakken ved Kiwi. Orville Nordnes kom på en av de siste åpne dagene og takserte gamle og fine gjenstander. Noen gikk derfra med beskjed at de eide gjenstander av stor verdi.

Vi har også fått mange fine gjenstander til museet. Vi fikk en gammel bile (breiøks) fra 1700 tallet laget av myrmalm av Hans-Erik Watne. Den ble omtalt i Drammen Tidene og Røyken og Hurum avis.

Vi har også hatt omvisninger fra skoler og organisasjoner. Borre Historielag, Kiwanis og Reumatikerforeningen fra Røyken og Hurum for å nevne noen.

Vi var også delaktige i veteranbildagen 4 september på Tømmerhavna på Tofte, hvor vi solgte vafles og hamburgere. en morsom opplevelse. Dette ser ut til å bli en årlig hendelse for oss i Historielaget.

Ellers har vi hatt treff hver tirsdag hvor vi for tiden gjør en større ryddejobb på loftet hvor vi har planer for utvikling av utstillingen vår. Vi er en bra gjeng med mye godt humør og dårlige vitser.

Vi har økt bemanningen i år, vi er blitt åtte mann.

Arne Antonsen, Arne Lislerud, Kåre Pettersen. Gunnar Hoel, Egil Hansen, Kjell Austad, Einar Strand og Tor H Lunder

Vi ser frem mot et nytt spennende år 2022. Hilsen Tor Harald Lunder

Leder Bygdesamlingen for Hurum

Hurum historielags kystsamling

Årsrapport for 2021

Dugnadsgjengen består ved årets utgang av Lars Koløen, Arne Mathisen, Tom Mjelde, Henry Pasala, Holger Svendberg, Jo Wennesland og Knut Gransæther. Av det tidligere styre trakk Hans Blichfeldt og Stig Tulin seg av helsemessige grunner, og Bjørn Heien gikk over til å lafte hus i Kvernhusdalen. I september tok Jo W. over som leder, og Knut G. har fortsatt som sekretær

Dette året har vært preget av koronasituasjonen, som medførte redusert aktivitet helt frem til august. Da var vi egentlig koronastengt, men noe nødvendig arbeid ble gjort. Oslofjordens Friluftsråds nye plastbåt som vi har hatt i vinteropplag, ble pusset, sjøsatt og overlevert i april, og de fleste av våre båter ble stablet bort i Kvernhusdalen og dekket med presenning. Holmsbuprammen vår kom på vannet i april og ble tatt opp i september, og var en periode utlånt til Oslofjordens Friluftsråd på grunn av skade på deres plastbåt. Tom og Holger har hele tiden, mer eller mindre fast, jobbet med Filtvetsnekka, som nå får innsatt spanter og annen innved. Stig, som tidligere ledet dette arbeidet, er inntil videre forhindret på grunn av sykdom. Flere andre av våre tidligere dugnadsdeltagere er i frivillig karantene.

Forøvrig har Arne stelt med vår motorsamling, Henry og Lars lager nye dører til motorskuret vårt, og ellers er forefallende arbeid utført.

I oktober tok vi en utflukt til Isegran (maritimt anlegg med båtbyggeri, veteranbåter, jollesamling etc.etc.) i Fredrikstad, og hadde en meget interessant dag med omvisning av Erlend Arntsen.

Hans og Bjørn H. har i hele høst jobbet med å skifte kjølgang på begge sider i Johansensnekka, som ligger under tak i Kvernhusdalen. Arbeidet er snart ferdig.

Bjørn Nysveen besøker oss jevnlig og dokumenterer det vi holder på med

Også i år har vi, takket være velvillig imøtekommenhet fra disponenten ved Knivsvikbråtan Minisag & Høvleri, fått saget og høvlet de nødvendige materialer til vår Filtvetsnekke.

Til dem som har bidratt med kaffegodt og annet spiselig gjennom året, samt andre ting, og til sommer- og juleavslutningene sier vi tilslutt: tusen takk!

For Kystsamlingen: Knut K. Gransæther

ÅRSRAPPORT FOR AKTIVITETEN I KVERNUSDALEN 2021

Historielagets medlemmer i Kvernhusdalen har bestått av følgende:

Bjørn Heien, Arvid Jensen, Idar Bakke, Arne Sundbye, Dagfinn Jahren, Bjørn Solbakken, Oelle Rowohlt og Kristen Fagerli. Samt Stein Haugbro som bistandskyndig medlem for søknadsdokumentene til Asker kommune. Vi har hatt fast oppmøte på tirsdager fra kl 10 til 14 og timeregnskapet viser at det har vært en arbeidsinnsats på ca 820 timer (+).

GÅRDSSAGA

I hovedsak har arbeidet bestått i:

På gårdssaga å skjære bord, listverk, og 2" – 4" til Knivsvikhuset. Samt noe 4"- 4". Sagfører Arne Sundbye har utført arbeidet og samtidig drevet fortløpende vedlikehold på saga. Det er også innkjøpt et nytt 900 mm sagblad.

LAGERHUS

Vi har hatt vedlikehold på dør hvor syllstokk hadde sklidd av grunnmur , noe som er rettet opp nå. Vi har lagret foreløpig Johansen snekka der mens vi har skiftet ut flere bord ganger i bunnen samt ny kjø. I den siste tiden er det Bjørn Heien, Hans Blichfeldt assistert av Per-Otto og Arvid som har arbeidet på båten. Det gjenstår noe arbeide på båten før den eventuelt kan lagres utendørs.

SMIA/SNEKKER VERKSTED

Smia har vært i drift flere ganger dette året og smia i drift ved smedmester Einar Jørgensen under åpne dager som har vært arrangert 3 ganger. (19/6, 17/7, og 21/8)

Snekkerdelen i Smia har kommet godt til nytte med bordsag, bandsag og høvelbenk samt til lagring og tørking av malte vindusfag og rammer. Videre har Idar vist oss hvordan vi setter vindusglass inn etter gammelmåten godt hjulpet av Bjørn H. Dessuten har smia vært et godt sted å innta lunch og diskutere seg frem til gode løsninger i forbindelse med byggingen av knivsvikhuset.

KNIVSVIKHUSET:

For ett og ett halvt å siden la vi på presenninger over taket på Knivsvikhuset og det har stått seg bra gjennom coronatiden. Vi har brukt tiden til å restaurere vindusfag og vinduskarmer. Skrapet og slipt og malt. Bjørn H. har produsert nye karmer der hvor det trengs. I alt er behovet 6 karmer og 12 fag nede og 2 karmer og 4 fag på loftet. Det går fremover slik at vi regner med å sette inn karmer så snart betskiene er på plass. Da begynner vi med dører og golv i svalgangen. Vi har brent tjære hos Bjørn H. samt en del dimensjonering av materialer og grovsaging på Bjørn H. sin sagbenk.

Det har vært en del avbrudd i dugnaden i forbindelse med corona-situasjonen, men vi håper på snarlig bedring. Dugnadsgjengen i Kvernhusdalen fikk spørsmål om å bistå Veteranbilforeningen Tofte med å betjene en grill og servere karbonader. Det ble grillet ca 450 karbonader. Og med god hjelp fra karene på låven fikk vi gjort jobben. Det gav oss 3000,- i kassa.

Vi hadde tidligere fått godkjent historielagets prosjekt; "Lokalhistorie i skolesekken". Etter flere Corona-uttsettelse var det endelig klart for en uke med tømring for 16-åringer ved Tofte ungdomsskole. Det var en oppgave som vi etter tilbakemeldinger fra skolen kom godt ut av. Vi laget en mal av et hundehus og 8 elever gikk på med stor iver. Resultatet kan sees på Tofte ungdomsskole. Dette gav oss ca. kr 25.000,- i kassa.

Vi har mottatt gaver til Historielaget: 9/12 Gammel smergel, gave fra Anders Eknes . Tre lysarmaturer, hvorav én montert over høvelbenk (helt ny) også fra Anders Eknes. Gave fra Finn Molstad v/ Svein Mørk: Koksspenn og noen sekker med koks/kull, hjemmeavlet tobakk (ingen av oss røyker). Gave fra Åse og Knut Hansen fra Spydeberg: Diverse spiker, 11 kg.

Vi har hatt ett møte med vekt på plasseringen av Knivsvikhuset med Jens Petter Blichfeldt og Bjørn Heien, Stein Haugbro og Per Otto Andersen. Gjeldende leieavtale gir ikke rom for sanitærhus o.l. slik det er vist på kartskissen Kvernhusdalen bygdetun 2015. Ellers var det ingen innvendinger fra Jens Petter om planlagt

Rapport fra redaksjonen for Årbok for Hurum 2021

Årbokkomiteen har bestått av Frank Tangen (redaktør), Ole Furua Rødby, Helge Wulff-Engh, Nils Willy Kristiansen og Håvard Kilhavn.

I tillegg til flere av redaksjonsmedlemmene har disse bidratt med artikler: Johnny Gimmostad, Einar Schie, Arne Antonsen, Bjørn Gunnar Heien og Morten Opsahl.

Under lanseringen av boka i oktober deltok Johnny Gimmostad med kåseri bygget på sin artikkel om bedehuskulturen i Hurum. Dette var også tema for to fullsatt arrangementer i bokhandelen på Tofte i november, der også Harald Stanghelle og Levi Henriksen medvirket. Disse arrangementene var i regi av Bokhandlerens kulturforening, men ga god reklame for årets bok.

Redaksjonen har hatt en ambisjon om at en større del av artiklene i årboka skal omhandle samtidshistorie. Dette har delvis lyktes i 2021, og videreføres i 2022. I løpet av året har det også vært en diskusjon både i redaksjonen og med styret om nytt format og fornyet konsept for de framtidige bøkene.

Redaksjonen har relativt god tilgang på stoff, men ønsker seg flere nye skribenter og innspill til artikler. Siden årbøkene er et dugnadsarbeid, vil temaene avhenge mye av hva mulige skribenter kan by på.

Opptelling 31.12.2021 av Årbok 2021 var det så langt solgt 441 årbøker.

10.01.2022

Frank Tangen

Gårds- og slektshistorie-prosjektet, Årsrapport 2021.

Det har vært avholdt 19 bokmøter siste året. Alle disse er avholdt pr telefon pga pandemi-situasjonen. Vi har erfart at denne løsningen fungerer godt praktisk og sparer tid og utgifter og vi vil i hovedsak fortsette med dette videre.

I begynnelsen av dette året ble det primært jobbet med å ferdigstille de gårdsnumrene i Sandsbygda som manglet. Gnr. 50-57 er nå i hovedsak ferdig skrevet og ombrukket. Gnr. 48-49 samt noe eldre stoff på gnr. 53 gjenstår. Videre gjenstår en ekstra gjennomgang av det eldre stoffet på Selvik og på Jaren-gårdene. Det gjenstår videre en del koordineringsarbeid gårdsnumrene imellom. Det er i løpet av 2021 også skrevet en del på tettstedsfilene.

Vi har arbeidet videre med innledningskapitlene i boken, samt så smått begynt med utarbeidelsen av registrene. Vi har også kommet et godt stykke i vei med utarbeidelse av omslag og tittelark til bokverket.

Gerd Heien har fortsatt oppgaven med å koordinere og sende ut det nyere stoffet for faktasjekk til de nåværende og tidligere eiere. Hun har i løpet av høsten gått i gang med Sandbygda og fått inn svar fra de fleste her frem mot jul. Rettelser og nye nødvendige opplysninger blir fortløpende innarbeidet i gårdsdokumentene.

Vi har i løpet av høsten fått organisert detaljene i korrekturlesingen, slik at Jenny Stokke og Inger S. Eriksen nå er godt i gang med å lese korrektur for stoffet fra Kirkebygda.

Vedr gårdsbilder i farger av dagens gårdsbruk gjensto ca. 10 bilder som det var ønskelig å ta om igjen, men med andre vinkler. Dette ble gjort med drone i begynnelsen av juni.

18. oktober hadde vi møte med kulturavdelingen i Asker kommune hvor vi fikk presentert hele prosjektet for kulturleder. Senhøstes ble det utarbeidet en søknad til kommunen om økonomisk støtte til utgivelsen. Det er søkt om kr 350 000,-. Søknaden er planlagt avgjort politisk i løpet av vinteren.

En av prosjekt-medarbeiderne har vært noe frikjøpt fra ordinær jobb i ferien for å skrive, ca. en uke i sommerferien.

Vennlig hilsen
Prosjektgruppa for Gårds- og slektshistorien

Torunn Haug, Tale Marie Eriksen, Svein Becken,
Håvard Kilhavn og Erik Bjune.

Årsrapport 2021 v/Digitalgruppa

Vi har investert i en høyoppløselig billedscanner (Epson V600) som benyttes til skanning og retusjering av gamle foto og negativer. Disse er tidligere donert fra privatpersoner under et større prosjekt ble iverksatt for endel år tilbake, men dessverre aldri fullført. Mye av det innsamlede materialet er nå gjenfunnet på Tofte bibliotek. Pr. i dag har ca. 110 foto/ negativer blitt skannet og lastet opp til Asker biblioteks billeddatabase for Hurum.

Vi har også tegnet et årlig abonnement på nettskytjeneste for lagring, backup samt for overføring av tyngre filer (særlig film).

Vi har gått til innkjøp av en større projektor til presentasjon av film og bilde i større forsamlinger. Projektoren vil, i tillegg til å være mobil, ha fast tilhold på historielagets bygdesamling på Tronstad der mange skoleklasser og besøkende kommer hvert år. Vi har også investert i en Zoom H6 med minnekort/harddisk for supplerende lyd under filmopptak samt til intervjuer av eldre personer – som forteller fra Hurum i gamle dager.

Vi har gått til innkjøp av en Grabstar Pro, en film- og videoformat converter – som «oversetter» datafiler fra én type til en annen. Vi samler inn og sitter på endel filmmateriale laget om livet på Hurum på 1970-80 tallet. Planen er å gjøre disse søkbare og tilgjengelige for allmuen gjennom Asker bibliotek sin billeddatabase for Hurum.

Et av våre større prosjekter, som nylig er ferdigstilt, er en film om bergingen av polarskuta «Maud», der prosjektleder Jan Wanggaard viser og forteller om Amundsens ekspedisjon og bergingen av vraket.

Film/videoprojekter som er ferdigstilt– eller påbegynt i 2021:

Maudekspedisjonen – dokumentarisk fortelling om Roald Amundsens ekspedisjon – og redningen av skipsvraket etter polarskuta «Maud» som ligger på Sagene ved Tofte. Det er planlagt visninger rundt om i Asker i 2022.

[Fjordbåtene - en filmatisert foredrag](#) ved Jan Richardt (som døde 01.06.2021)

[Foreløpig utkast til filmen om fysikeren Torbjørn Sikkeland](#) (utkast under bearbeidelse)

[Frank Tangen leser fra et kapittel \(1\) fra Årbok for Hurum 2021](#)

[Frank Tangen leser fra et kapittel \(2\) fra Årbok for Hurum 2021](#)

Følgende videoer/filmer er under planlegging for 2021-2022:

- Verkets historie – Verket, med «Ryggen» festningsverk, Schimmelmans Glassverk, sandtaksdrift, båtbyggeri – samt liv og infrastruktur.
- Vingården på Filtvet, familien Wittusens «Champagne-fabrikk» som ble forlatt ved nedstegningen i 2007 – og nærmest har stått urørt siden(!)
- Sandstien – Hurums eldste «riksvei» mellom Storsand, Hurum kirke og Dramstadbukta. Sandstien er utstyrt med historisk skilting fra historielagets side, og vi planlegger en videofilm om veiens historiske betydning fra den gangen Hurum kirke var den eneste i mils omkrets.

Erlend Skaare , Bjørn Risberg og Bjørn Nysveen